

ՄԱՅՐ ԱԹՈՒՌՈՒՄ

ՏԻԳՐԱՆ ՍԱՐԿԱՎԱԳ

ՎԱՐԴԱՊԵՏԱԿԱՆ ԶԵԽՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

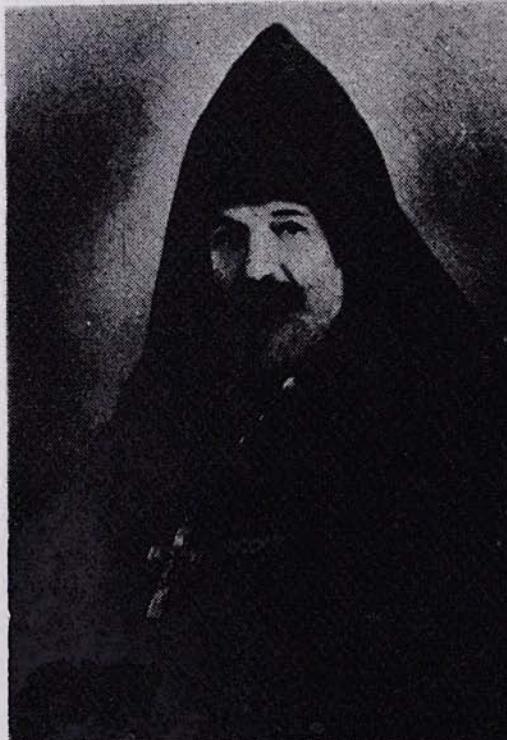
(Տպավորություններ)

«Ընթացական ամենեմին ընթացական, բայց մի ու առնու զյաղրությանն այնպէս ընթացարում զի հասանիցէք»:

Ա. ԿՈՐՆԹ., թ. 24

Հումկարի 11-ի առավոտն է; Մայր Տաճարը զարդարվել է տոնականորեն։ Խփառավորների ու հաւատացյալների բազմությունը լցրել է վաղուց եկեղեցին։ Հնչում են հինավորց տաճարի զանգերը, սուրբ պատարագի հրավիրելով հավատացյալներին։

Այդ օրը վարդապետական իր անդրամիկ ձեռնադրությունն է կատարում գերաշնորհ տեր Սահակ Եպիսկոպոսը։ Եկեղեցու պատմական կամարների տակ ձեռնադրության պահին հնչում է «Ուրախ լեր, Սուրբ Եկեղեցի» հոգեզմայլ շարականը։ Իրապես այդ օրը ուրախ է Եկեղեցին։ Դարեր շարունակ հնչել է այդ շարականը Հայաստանյաց Եկեղեցու լուսեղեն սեղանների առաջ, ամեն անգամ, երբ ժողովրդի ծոցից եկել են մարդիկ Եկեղեցու սպասավորներ և մշակներ, իրենց ողջ գիտակցական կյանքը նվիրելու, զնհաբերելու Հայաստանյաց Եկեղեցու պայծառության, «ուրախության» համար, երի-

տասարդ հասակից սկսած մինչև պատկառելի ալեւոր ծերունիները։ Քանինի՞ր ծունկ են շոքել, ովստել այդ սեղանների առաջ՝ գուլուրանվեր ծառայելու հայ ժողովրդին, Եկեղեցուն, Հայունիքին։ Նրամք իրենց պարտքը կատարել են առանց առօթոյ» և անցել, նրանց հետքերով Եկել են նոր սերումդներ, ծունկ շոքել, ովստել, որ պայծառ վասի կուսավորչի կանթեղը հայ հորիզոնի և հայ երկնակամարի վրա, և աննահանջ տարել իրենց գքաղցր լուծ»-ը հանում ժողովրդի, հանում Եկեղեցու։

«Են զորքը գաապանս ի ձեռաց Հոգությ Սրբոյ, ոմել իշխանութիւն քարոզել զբանն

կենաց ողջամիտ վարդապետութեամբ յունկն հայաստացելոց..., ըստ Հայաստանեայց Եկեղեցոյ, առանց աշառանաց և երկիւղի ուսո՛ և խրատեա՛, սաստեա՛, յանդիմանեա՛, և դարձեալ միսիթարեա՛ ըստ առաքելոյն բանի...»։

Հուղիւ և սրտագրավ է պահը, Զեռնադրու

սրբազնի առաջ ծունկ է չոքել մի պատկառելի ծերունի, որն արդեն 50 տարի անբասիր կերպով ծառայել է Եկեղեցուն որպես քահանա, Կղեղ է «մշակ առանց ամօթոր», իսկ այժմ տարիների բեռան տակ, բայց հոգվով և սրտով արի, ծունը է դրել, ովտում է ավելի ծանր և պատասխանատու ծառայություն կատարել իր ժողովրդին, իր Եկեղեցուն, իր Հայրենիքին։ Պարտականության գիտակից ձայնն է նրան կանչել, և նա գնում է այդ ձայնի հետմից, ինչպես նրանից առաջ հազարներ գնացել են աննահանջ ախտեղ՝ ուր հոգին և պարտի ձայնը տարել են նրանց, «Բազումք են կոչեցեալք, բայց սակաւք են ընտրեալք»։

Նորընծա տեր Վարդան վարդապետ ՏերՍահակյանը ծանոթ դեմք է Կովկասի հայ հոգմորականության շարքերում։ Նա ծնվել է 1878 թվին Լեռնային Հարաբաղջ Մարտակերտի շրջանի Գյուղաթաղ գյուղում, գյուղական քահանայի ընտանիքում։ Պատանի Վարդանը նախնական կրթությունն ստացել է ծխական դպրոցում, ապա պետական հընդամյա դպրոցում շարունակել է իր ուսումը։ Մի որոշ ժամանակ զրաղվել է գյուղատընտեսությամբ, ապա մտել է Շուշիի թեմական դպրոցը և ավարտելոց հետո ուսուցչությամբ է զբաղվել Լեռնային Հարաբաղջ զանազան գյուղերում։ 1904 թվին ձեռնադրվել է քահանա և փոխադրվել է Հյուսիսային Կովկաս, Գրոզնի քաղաքու։ Եթիւր ժամանակ էլ եղել է ավագ քահանա Բաքվի հայոց Եկեղեցում։

1951 թվին տեր Վարդանը դիմում է տվել Վեհափառ Կաթողիկոսին՝ մտնելու Մայր Աթոռ Ս. էջմիածնի միաբանության շարքեւը, իբր Կուսակրոն ծառայելու։

Նրա ցանկությունը կատարվեց հոմվարի 11-ին։

Զեռնադրության վերջում, տեր Սահակ եպիսկոպոսը խոսեց խաստական։ «Վարդան հայր սուրբ, — ասաց ձեռնադրող սրբազնը, — հին հոգեռական ես, 50 տարի ծառայել ես հայ ժողովրդին և Եկեղեցուն, և այսօր պարտի խորը գիտակցությամբ

մտնում ես Մայր Աթոռ Ս. էջմիածնի միաբանության շարքը։ Քո հիսնամյա քահանայական գործունեությունը մեծ գրավական է քեզ համար, որ խորը համոզմաք ընդունում ես այս նոր պարտականությունը քո ուսերի վրա։ Ինչպես Երկար տարիներ անձնը վերցր ջանասիրությամբ ծառայել ես Հայաստանյաց Եկեղեցուն և հայ ժողովրդին, լիահուկ եմ, որ սրանից հետո էլ մեծ եռանդով կծառայեմ մեր ժողովրդին քո հոգու շերմությամբ և պարտաճանաշությամբ։ Ուրախ եմ և երջանիկ նրա համար, որ ձեռու շեմ դրել անարժանի վրա։ Դեռ ականջումս հնչում է Վեհափառ Հայրապետի խրատը, իմ եպիսկոպոսական ձեռնադրության օրը. «Մի՛ երբեք զանարժանս և զարբեցողս կոչելի ի կարգ և մի՛ պղծել զձեռս քո կաշառօք՝ զանարժանս նովաւ յառաջ կոչելի ի ձեռնադրութիւն», իմ անդրանիկ ձեռնադրությունը քեզ վրա կատարվեց։ Խղճի ամենայն հանգստությամբ շնորհեցի քեզ արեղայական և մասնակոր վարդապետության կոչում։ Մաղթում եմ նոր եռանդ և ավյուն քո նոր գործունեության մեջ։ Օրհնի՛ ր մեզ և այս ժողովրդին զո՞ անդրանիկ վարդապետական օրհնությամբ»։

Քրիստոսի «Անուանակոչութեան տօն»-ի օրը, կիրակի, նորընծա տեր Վարդան վարդապետը, Հավատացյալների բազմության ներկայությամբ, մատուցեց իր անդրանիկ պատարագը, Քառաձյն երգչախումբը երգում էր Եկմալանի սուրբ պատարագը։ «Հայր մեր-ի ժամանակ քարոզեց տեր Վարդան վարդապետը և օրհնեց ժողովրդին։

Ուրախ էր Եկեղեցին։ Ուրախ էին Սուրբ Աթոռի միաբանությունը և Հավատացյալ ժողովուրդը։

Աղոթենք, որ Տերը նոր մշակներ պատրաստի իր սուրբ գործի և Ս. Եկեղեցու համար, և միշտ վառ պահի Հայաստանյաց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցու պայծառ շահը։

«Թագաւոր՝ Երկնաւոր, զեկեղեցի քո անշարժ պահեա՛»։

